

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

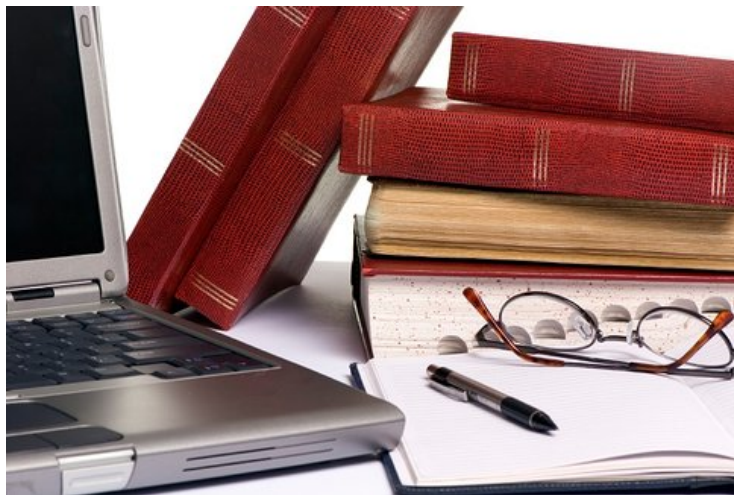
Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Wręczono tzw. polskie Noble

Nagrody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (FNP), zwane też czasem „polskimi Nobelami” wręczono w środę w Warszawie trzem naukowcom. Otrzymali je Stanisław Penczek, Kazimierz Rzążewski i Jerzy Jedlicki. Nagroda wynosi 200 tys. zł.

Podczas uroczystości jeden z laureatów, prof. Kazimierz Rzążewski mówiąc o problemach środowiska akademickiego życzył by nowy minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin próbował zaszczepić w polskiej nauce idee deregulowania.

„Wydaje mi się, że jesteśmy przeregulowani - spętani masą szczegółowych przepisów i regulacji. Nowy minister nauki przynosi ze sobą tradycję deregulowania. Serdecznie mu życzę, by te same idee próbował zaszczepić w polskiej nauce” - podkreślił profesor.

Wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego Aleksander Bobko zadeklarował, że resort będzie starać się, aby "zrobić wszystko, by zdjąć wiele ciężarów - często niepotrzebnych - z ludzi nauki".

Nagrody FNP uznawane są za jedne z najważniejszych wyróżnień dla naukowców. Są przyznawane za szczególne osiągnięcia i odkrycia naukowe, które przesuwają granice poznania i otwierają nowe perspektywy poznawcze, a także wnoszą wybitny wkład w postęp cywilizacyjny i kulturowy naszego kraju.

Wyróżnienia są przyznawane w czterech obszarach: nauk chemicznych i o materiałach; nauk matematyczno-fizycznych i inżynierskich; nauk humanistycznych i społecznych; nauk o życiu i o Ziemi. W tym roku nagrody w tej ostatniej dziedzinie nie przyznano.

W obszarze nauk chemicznych i o materiałach laureatem został prof. Stanisław Penczek z Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi. Badacza wyróżniono za opracowanie teorii polimeryzacji z otwarciem pierścienia i jej wykorzystanie do syntezy polimerów biodegradowalnych.

Aby ludzie mogli wytwarzać związki o ściśle określonych właściwościach, trzeba dokładnie zbadać, jak te makrocząsteczki powstają i co może zakłócać ich syntezę. "Teoria - jest ona wynikiem pracy zespołu, którym przez lata kierowałem - mówi, jak unikać tego, by obce substancje przeszkadzały w dalszym wzroście polimeru" - powiedział PAP prof. Penczek.

W zakresie nauk matematyczno-fizycznych i inżynierskich nagrodę przyznano prof. Kazimierzowi Rzążewskiemu z Centrum Fizyki Teoretycznej PAN w Warszawie. Jest on m.in. autorem przełomowej publikacji, w której po raz pierwszy przewidziano zjawisko magnetostrykcji - zmiany kształtu i objętości chmury atomowej w związku z wewnętrznymi siłami magnetycznymi - w ultrazimnych gazach dipolowych.

Jak podaje FNP, laureat jest dziś jednym z najbardziej wpływowych europejskich naukowców w dziedzinie optyki kwantowej i jedną z najważniejszych osobistości w dziedzinie ultrazimnych gazów atomowych.

Z kolei prof. Jerzy Jedlicki z Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN w Warszawie otrzymał nagrodę w obszarze nauk humanistycznych i społecznych za fundamentalne studia nad fenomenem inteligencji jako warstwy społecznej i jej rolą w procesach modernizacji w Europie Środkowo-Wschodniej.

Trzytomowe "Dzieje inteligencji polskiej do roku 1918" prof. Jedlickiego zaliczane bywa do najwybitniejszych osiągnięć polskiej historiografii.

Jedlicki powiedział podczas uroczystości, że inteligencja była i jest klasą krytyczną, i że to „klasa, która zachowuje przekonanie, że może być lepiej, może być słuszniej”. Zdaniem laureata ta cecha krytyczna powinna być zachowana jako „spuścizna przechodząca z pokolenia na pokolenie”.

Prezes zarządu FNP prof. Maciej Żylich zwracał uwagę na to, jaki ślad tegoroczni laureaci zostawili w społeczeństwie. Jego zdaniem warto „docenić działalność naszych laureatów nie tylko w wąskich dziedzinach naukowych, ale i jako ludzi, którzy wnieśli wkład w nasze życie codzienne.”

Źródło: www.naukawpolsce.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/24534.html>

13-04-2026

Mity na temat epilepsji

Atak epilepsji nie zawsze przebiega tak samo.

13-04-2026

Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie

Wynika z danych naukowców unijnego programu obserwacji Ziemi Copernicus.

13-04-2026

Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu

Może trzykrotnie zwiększać ryzyko uszkodzenia wątroby.

13-04-2026

W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja

Zamiast zalecać szukanie pomocy.

13-04-2026

Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u...

Sugerują badania opublikowane przez pismo „Neurology”.

13-04-2026

Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne

Naukowiec przewiduje, czy w przyszłości uda się utrudnić kradzieże.

13-04-2026

Ruszyła Akademia Energii Jądrowej

Pilotażowy program edukacyjny Polskich Elektrowni Jądrowych.

13-04-2026

Neurolog w Światowym Dniu Choroby Parkinsona

Chorych będzie coraz więcej

Informacje dnia: [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#) [Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu](#) [W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#) [Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów](#) [Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#) [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#) [Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu](#) [W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#) [Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów](#) [Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#) [Mity na temat epilepsji](#) [Marzec był drugim najcieplejszym miesiącem w Europie](#) [Sporadyczne picie dużych ilości alkoholu](#) [W nagłych przypadkach ChatGPT Health często uspokaja](#) [Dieta bogata w warzywa i owoce zmniejsza ryzyko demencji nawet u seniorów](#) [Nie kompromitujcie nas, czyli jak chronić dane biometryczne](#)

Partnerzy